

ריבונות

כתב עת מדיני / 1 / מרחשוון תשע"ד, 2013

יוצא לאור ע"י נשים בירוק והפורום למען ריבונות

השר אורי אריאל:

לספח בלי לחשוש

מהשד הדמוגרפי / 4

/10

ישראל הראל:
עסקנו בהתיישבות
וזנחנו את החזון המדיני

/ 8

סגן השר זאב אלקין:
נאמני ארץ ישראל צריכים
להציג אלטרנטיבה? מה פתאום!

/ 3

גאולה כהן:
להיערך פרלמנטאריה לסדק
ההיסטורי שיוביל לריבונות

תוכן

3 / כלת פרס ישראל, גאולה כהן
כל יום ללא ריבונות מקדם
את המדינה הפלשתינית

4 / שר השיכון אורי אריאל
להחיל ריבונות בלי חשש
מהשד הדמוגרפי

5 / עו"ד בצלאל סמוטריץ'
בשבח הנורמאליות
והעמל התודעתי

6 / אלן בייקר, מומחה למשפט בינלאומי
שטחים כבושים? אין לכן שום
צידוק משפטי או היסטורי

7 / הרבנית שולמית מלמד
עוד ניתן להוכיח: חזון
השמאל לא לבד כאן

8 / סגן שר החוץ, ח"כ זאב אלקין
נאמני ארץ ישראל לא
צריכים להציג אלטרנטיבה

9 / הרב גדעון פרל
קוממיות
בארצנו

ישראל הראל
הצלחנו בהתיישבות
נכשלו במדינאות

דבר המערכת

גיליון זה של 'ריבונות' שבידיכם מהווה המשך ישיר והשלמה לפעילות שטח ארוכת שנים של 'התנועה למען עתיד ישראל' (נשים בירוק).

לאחר שנות פעילות רבות בשטח ההתיישבות והמחאה מול מגמות הוויתורים והחולשה של ממשלות ישראל ומגמות ההשתלטות על ארצנו של ערבים ופעילים בינלאומיים אנטי-ישראלים, בנוסף, פתחנו בשנים האחרונות בשורת פעילויות למינוף חזון החלת הריבונות הישראלית על שטחי יהודה ושומרון.

בחשיבות קידום המהלך המדיני האלטרנטיבי לחזון השמאל לא ניתן להפריז. בעוד הימין עמל ומגיע להישגים חשובים בנתיב של עוד דוגם ועוד עו, קובעת הרשות הפלשתינית עובדות הן כשטח והן בתודעה הבינלאומית והישראלית. צעד אחר צעד מוקמת בפועל מדינה פלשתינית על שטחי ארץ ישראל במימון בינלאומי וללא מענה אידיאולוגי, מדיני ומעשי מצידה של ישראל.

כחלק מהמאבק ההסברתי, מאבק המקביל למאבק המעשי להיאחזות בקרקע, אנו משיקים את 'ריבונות' כהמשך ישיר לכנסים שיוזמו ונשאו את הקריאה להחלת הריבונות. בין דפי גיליונות 'ריבונות' נקים דיון אידיאולוגי ומעשי סביב שאלות עקרוניות ומהותיות באשר לחזונו המדיני של הימין הישראלי: מהי האלטרנטיבה ברת הביצוע לרעיון שתי המדינות? כיצד מתמודדים עם השר הדמוגרפי? האם נכון לגבש ולהוביל רעיון אחד או אולי להעלות כמה מתווים? כיצד יקבל העולם רעיון שאינו תואם אוסלו? ושאלות רבות נוספות שעל אף חשיבותן אין בכוחן להעיב על העיקרון הראשוני והבסיסי ולפיו את הריבונות הישראלית יש להחיל על יהודה ושומרון מסיבה פשוטה - זו הארץ שלנו. עיקרון מנחה זה קודם וראשון לכל ההסברים והצידוקים האמיתיים שיבואו לאחר מכן ומהווה יסוד עברום.

כתב העת 'ריבונות' יתורגם לאנגלית ויופץ בקרב קובעי מדיניות ומעצבי דעת קהל בחו"ל, בהם גם חברי קונגרס אמריקאים וחברי פרלמנט אירופיים.

אנו קוראים לכם לקחת חלק בעשייה ההסברתית והאידיאולוגית ולכתוב לנו את חוות דעתכם על הסוגיות שהוא מעלה. מאמרים קצרים ומכתבים למערכת תוכלו לשגר למייל: ribonut@gmail.com

קריאה נעימה ומועילה
מערכת 'ריבונות'

עליה לחומש, צלמת: מירי צוזי

'כל יום ללא ריבונות מקדם את המדינה הפלשתינית'

כלת פרס ישראל, גאולה כהן, קוראת לפעילות מואצת ותכופה בכנסת ומחוצזה לה עד למציאת "הסדק ההיסטורי" שדרכו ניתן יהיה להביא להחלת ריבונות ישראל ביו"ש.

בשיחה עם 'ריבונות' מתריעה גאולה כהן, כלת פרס ישראל, וקובעת כי "כל יום שעובר ללא החלת ריבונות מקדם את הקמת המדינה הפלשתינאית".

"הפתרון הנכון והראוי הוא ריבונות ישראלית ביהודה ושומרון", היא אומרת וקוראת לפעילות חוזף-פרלמנטארית משולבת לזו הפרלמנטארית לקידום הרעיון. "הדרך לכך לא עוברת רק בכנסים וועידות אלא בהכנה פרלמנטארית והמתנה להודמנות ההיסטורית הראויה להעברת חוק הריבונות. צריכה להיות קבוצת חברי כנסת שתגיש את החוק ובהודמנות מתאימה תעלה אותו ותעביר אותו בכנסת. זה דורש עבודה פרלמנטארית".

"כיום אין בכנסת קבוצה מוגדרת שזו המטרה שלה. זו מוכרחת להיות המטרה הרשמית שלהם, מטרה שאותה מקדמים ומעלים בכנסת גם אם החוק נופל שוב ושוב" היא אומרת וזוכרת בימים בהם העבירה את חוק רמת הגולן וחוק ירושלים. גם אז המהלך עבר אחרי נפילות ודחיות והמתנות לשעת כושר.

"צריך להכין את התשתית ויום יום להעלות את הדבר על סדר היום, כי אף פעם אתה לא יודע מתי יזמו של חוק כזה או אחר. כשניסית להעלות את חוק ירושלים הלכתי מחבר כנסת לחבר כנסת כדי להיערך לקראת השעה הפוליטית. כל זמן שיש מנהיגות כמו יהודית קצובר ונדיה מטר הנושא לא ירד מסדר היום. הן עומדות על המשמר ואני רואה אותן מחפשות את הסדק ההיסטורי כדי להעלות את הנושא על סדר היום. אבל זה לא מספיק. צריכה עבודה גם בתוך הכנסת ושם ישנה חברת הכנסת אורית סטרוק מחברון שפועלת מבפנים".

עם זאת כאשר היא בוחנת את מבנה הכנסת משוכנעת גאולה כהן שדווקא המציאות הפוליטית הנוכחית הופכת את המשימה לקלה מבעבר. מעמדותיו הפומביות של נתניהו בדבר הקמת מדינה פלשתינית היא לא מתרשמת במיוחד. להערכתה חברי הכנסת יוכלו לייצר רוב שיעביר את חוק הריבונות ויהפוך אותו לעובדה מוגמרת שתאיכף על נתניהו. "פוליטיקה היא ניצול הזדמנויות. יש שעות שבהן מה שלא היה אפשרי אתמול אפשרי היום. העולם גם לא רצה מדינה יהודית, אז מה? אם חברי כנסת שיעו רוב זו תהיה עובדה".

"נתניהו כבר דיבר על שתי מדינות ולכן יהיה קשה לבצע את המהלך דרך נתניהו עצמו, אבל היום יש בכנסת כמה חברי כנסת לוחמים שלדעתי לא יתנו לו להעביר את זה. נתניהו עצמו לא מעו להעלות את רעיון שתי המדינות על סדר יומה של הכנסת משום שהוא לא יכול ואולי גם לא כל כך רוצה".

בהתייחסה לסוגיית מעמדם של ערביי יהודה ושומרון ביום שאחרי החלת הריבונות משוכנעת כהן בפתרון האוטונומי. לטעמה גם הערבים עצמם יסכימו בסופו של יום להצעה נדיבה ברוח זו. "צריך לתת להם אפשרות של שלטון עצמי שאפשר להם קיום לאומי, קיום תרבותי. מערכת חינוך משלהם, גורמים פלשתיניים שמקבלים בסך הכול משהו שהוא מעט פחות ממדינה. יש אצלם גורמים שאפשר לשתף איתם פעולה. גם כאשר העלית את חוק ירושלים הייתה מהומה ומבולקת. הזוירו שתפרוץ מלחמה ובסופו של דבר התברר שדווקא הערבים קיבלו את זה לא כל כך קשה כפי שאנחנו הוורנו את עצמנו".

צריך להכין את התשתית ויום יום להעלות את הדבר על סדר היום, כי אף פעם אתה לא יודע מתי יזמו של חוק כזה או אחר

קוממיות בארצנו

הרב גדעון פרל, רב אזורי גוש עציון

מאז בריאת העולם נבחרה ארץ ישראל למקום השראת השכינה, למקום בו עתיד להיבנות בית המקדש. בהמשך הובטחה הארץ לאבותינו אברהם יצחק ויעקב ולרועו אחריו. במעמד סיני כשניתנה לעם ישראל התורה, נקבעה בחירתו של עם ישראל כעם סגולה, המיועד להקים בארץ ישראל, "ממלכת כהנים וגוי קדוש". היעוד הזה נקבע כתנאי לעם ישראל, שבקיום התורה ומצוותיה יזכה לרשת את הארץ לנצח, אך אם חלילה יסוו מהדרך לא יוכלו להתקיים בה, ואם יעברו בה עבירות המורות, כ"תועבות הגויים" אשר ישבו בה, הארץ תקיא אותם ממנה.

ואכן כעבור מאות שנים גלו ישראל מארץ ישראל, בנין אותן עבירות. ומה כאלפיים שנה התרחק עם ישראל מארצו בגזירת עליון. מאז ועד לפני כמאה שנה ומעלה, לא קם שלטון קבוע בארץ, והארץ נשארה בשיממנה. שום עם לא נקלט בתוכה או הקים מדינה, כולל הערבים הטוענים בשקר שישוב בארץ אלפי שנים.

מאז החלה ההתיישבות בארץ על ידי החלוצים היהודים החלה הארץ לתת את ברכתה וככל שגדלה ההתיישבות והתבססה נתנה הארץ את יבולה בברכה רבה. כבר אז קבע מרן הרא"ה קוק זצ"ל שהנה הולכת ומתגשמת נבואת יחזקאל "אין לך קץ מגולה מזה... ופריכם תשאו לעמי ישראל וכו'!" ועוד יותר נתברכה הארץ מאז קמה מדינת ישראל והיא נותנת פריה בשפע רב שלא היה כתולדותינו מימי ירושת הארץ בזמן יהושע בן נון דוד ושלמה. בהמשך התהליך בא עידן קיבוץ גלויות, כולל עליית היהודים מרוסיה בבחינת עליה של "תחיית המתים", ועל אף המצב הביטחוני הקשה השורר בארץ נמשכת העלייה גם מארצות הרווחה! רק עיניים עוורות אינן רואות את השגתה ה' המיוחרת בכל התהליכים הללו, צעדי הגאולה.

בכל ימי גלותו התפלל עם ישראל וביקש מהקב"ה להשיבו לארצו, "ותחזינה עינינו בשוכך לציון ברחמים". לאור נבואות הנביאים על הגאולה העתידה ביטא העם את געגועיו לארץ ישראל, ולאבנין בית המקדש.

גם חלק מהתנועות הציוניות החילוניות חרטו על דגלן את השאיפה להקמת מדינה בארצנו ובגבולות המצוינים בתורה. דווקא רוב החלוצים הראשונים שהגיעו ארצה לא היו שומרים את כל המצוות, והתמסרו בקנאות ובחירוף נפש להיאחו בארץ. על אף ההתנכלויות הרבות של שבטים פראיים שהכו בהם. וכך כותב הרב יעקב הרל"פ זצ"ל - בספרו 'מעייני הישועה': "כמו שאנו בטוחים שכל הייעודים יתקיימו דבר אחר מהם לא ייפול ארצה, כן אנו בטוחים שהדור האחרון, כמו שהתחיל לשוב על החטא של 'ונמאסו ארץ מדה' (תה' קף), ואחרי נדירות שנות אלפיים בגולה אחר גולה, וזרז את ירושלים וכל מקראיה, ובכל עוז ומרץ עוזבים הם את ארצות הגלות ועולים לציון, ובחירוף נפשות בונים את ארצנו הקדושה. כן יקום דור רענן וחי, אשר בחירוף נפש יילחם גם להחיות את הקודש, להשלים את המנגינה, שירת ההויה בכל שמונת נימיה, שלא יחסר אף תו אחד מקיומי תורה שבכתב ושבעל פה עם כל מנהגי קודש של ישראל, וכו'... ובדור ההוא יעמיד למשפט את הוריו ומחנכיו אשר הוליתוהו שולל זכרתו מפיחם אגל קרשם ויכריחו את אבותיהם שישובו בתשובה שלמה, וזה השיב לב אבות על בנים (מלאכי ג') על ידי הבנים ישובו האבות. ואנו מקוים שהדור הצעיר שלנו הוא יהיה אותו הדור שיתגער מפעור ויעבור חלוץ לשמירת התורה ולתשובה שלמה".

ואכן בדורנו התקיימה בחלקה תקוותו-נבואתו של הרב הרל"פ זצ"ל. דור הבנים התיישב בכל מרחבי ארצנו ובחירוף נפש מחויק בה, מול שונאינו הרוצים להשמידנו. באגרת מהגליל כתב א.ד, גורדון בשנת תרע"ב אודות החלום של מדינה יהודית בארצנו: "בן אדם! עוד יבוא יום...עוד יבוא יום ובניך ובנותיך יחלמו חלום, והחלום יהיה גדול, והחלום יהיה עמוק, ככל אשר אתה מראה בזה. ובאו בניך ובנותיך וביקשו את פיתרון חלומם בארץ אבותיהם. בכל כח נפשם ובכל כח ידיהם יבקשוהו, ממטמונים יחפרוהו... והיה כאשר יבקשו וכאשר יעברו, כן יגדלו וכן יגברו עד כי יהיו גדולים מאד ... אז ישוב יפרח ישראל, אז יקום ויחיה או יהיה לעם".

אף אחד לא חלם על "שתי מדינות"! כל אותם חולמים, שבוכותם קמה המדינה, מתפקדים היום בקברם בשמעם את צאצאיהם ואת ראשי המדינה נושאים ונותנים עם רוצחיו על הסכמים מדומים שאינם שווים את הנייר שעליו ייכתבו וייחתמו.

לפיכך צריך להיות ברור לכל, ראשית לעצמנו, אלה החיים בארצנו ראשיה שריה ויועציה, ושנית לכל באי עולם, ללא מורא וללא פחד, לומר את האמת שאנו חוזני לביתנו. לכל מרחבי ארצנו, מן הים הגדול ועד הירדן, ומלבנון ועד אילת - כל הארץ הזו היא מולדתנו ואנו ריבונים עליה, מאז היותנו לעם. איננו "כובשים זרים", ואי אפשר ליטול את הבעלות הזאת מאיתנו. וכינו בחסדי ה' לשוב הביתה, ועלינו לקדש את הבית על כל מרחביו, ולהכריז בפומבי קבל עם ועולם, חורנו הביתה ואנו הריבונים היחידים על הבית הזה. אין שום רשות אחרת עליו.

מור"ה הרב צבי יהודה, מעיד שיש בידי מכתב מהעסקנים הלאומנים הערבים שמודים בכך שלא לקחו מהם את השלטון בארץ ישראל! (במערכת הציבורית, עמ' קי).

ועוד לימדנו מורנו הרב צבי יהודה זצ"ל, שזו זכותנו מדורי דורות, זכותו של עם ישראל לדורותיו. לכן גם אין זכות לשום ממשלה בישראל, לסחור באדמתנו השייכת לכל עם ישראל, שבעבר ובהווה ובעתיד. ממשלות ישראל, כיום, הן זמניות וחולפות לעומת נצח ישראל ואין להן את הסמכות והרשות לותר על ההבטחה הנצחית - "לדורך נתתי את הארץ!"

מחתיים. אני בהחלט מברך את 'נשים בירוק' על שהן מעוררות את העניין והוא הופך לשיחה חשובה בשיח הציבורי, שיחה שמציגה חלופות לאין ערוך טובות יותר מהאוסלו למיננו שהביא עלינו צרות צרורות".

רעיון הריבונות המהדרת שעליו מדבר השר אריאל וזכה לאוהרות דווקא מכיוון ימין, שם מתרעים ומציניים שהביקורת הבינלאומית על מהלך חלקי ועל מהלך כולל על השטח כולו עשויה להיות שווה, ומשום כך אולי נכון יהיה להעדיף דווקא את האפשרות הרחבה יותר, היינו החלת ריבונות מלאה על כל השטח. אריאל לא מקבל את הגישה הזו. "הבעיה היא לא העולם אלא אנחנו, אורחי מדינת ישראל. אנחנו לא הכשרנו מספיק את הלבבות כדי להגיע למהלך על כל השטח. מי שחושב שניתן לבצע את הדברים בכוחנות טועה. הדבר מצריך הכשרת הלבבות וצריך לעשות בנושא הזה הרבה יותר. לצערי הרב כרגע ראש הממשלה מסביר מדוע צריך שתהייה שתי מדינות ממערב לירדן. בכך הוא פוגע באופן משמעותי בתודעה היהודית ובהוות היהודית. אמנם לא מדובר בהחלטה ולא במהלך מחייב אבל כאשר ראש ממשלה אומר את הדברים פעם אחר פעם זה דבר משפיע. יש צורך לפעול בתודעה ובקירוב לבבות לעניין.

יש צורך להשקיע פחות בתשתיות ויותר בתשתיות האנושיות-תרבותיות שעם ישראל כולו ירצה את מה שאנחנו כבר עושים מזה דור".

ומה לגבי העולם? יש סיכוי שהוא "יקנה" רעיון שכזה? או שאולי פשוט לא צריכים להתייחס אליהם?

"ממש צריך להתייחס אליהם, אבל קודם כל צריך להתייחס לעם היושב בציון ולעם היהודי כולו ורק לאחר מכן לעולם. אני מציע לעשות זאת על פי הסדר הנכון ולא להפוך את היוצרות. אם אנחנו כעם, רובנו ככולנו, נאמין שזה שלנו ושנאנחנו צריכים להיות פה נוכל להתמודד מול כל לחץ בינלאומי. אם זה, כמו היום, נמצא במחלוקת בין חלקי ציבור גדולים בעם יהיה קשה לעמוד גם בלחצים בינוניים וקטנים" ■

השר אורי אריאל בחברון בכנס מט' 2 להחלת ריבונות ישראל על יהודה ושומרון שאורגן על ידי נשים בירוק. שלום: שלומי שמזוני

אורי אריאל: להחיל ריבונות בלי חשש מהשד הדמוגרפי

שר השיכון אורי אריאל קובע: "החלופה לחזון השמאל היא מדינה אחת ממערב לירדן – מדינת ישראל". לחוששים מתסריט הבלהות הדמוגרפי הוא מציג פתרונות מרגיעים.

בראיון מיוחד לגיליון 'ריבונות' הראשון פורס שר השיכון, אורי אריאל, את החזון החלופי שלו לחזון השמאל, חזון 'שתי מדינות לשני עמים'.

"החלופה היא מדינה אחת ממערב לירדן היא מדינת ישראל בלי שום תוספות. הריבונות צריכה להיות מוחלטת, אם כי יכול להיות שבהדרגה. בהתחלה בשטחי C שהם רוב השטח ויש בהם כמה עשרות אלפי ערבים. סדר גודל של כארבעים אלף ולהתקדם עם זה לעבר ריבונות מלאה", אומר השר אריאל.

בניגוד לאחרים בימין הישראלי אריאל לא מתרשם מהאיום הדמוגרפי, איום בו ברגע בו תוחל ריבונות על יהודה ושומרון יממשו ערביי יו"ש את זכותם להצביע לכנסת ובכך ישנו את פניה דמותה של המדינה. "ראשית", הוא מסביר, "יש מציאות של תושבים שאינם אזרחים. אנחנו מכירים את הדוגמא של ירושלים שבה יש שלוש מאות אלף ערבים ומתוכם כעשרת אלפים אזרחים בעוד כל השאר תושבים ללא זכות הצבעה. מתוך העשרת אלפים מצביעים שלושת אלפים בלבד, כולומר כאחוז בלבד, זה קורה אחרי כמעט שני דורות שאותם אנשים חיים פה. חלקם נולדו כאן, מדברים עברית ולובשים ג'ינס. כולמר חיים את חייהם ולא כאלה שכבשו אותם אתמול, ובכל זאת הם לא ממהרים להצביע. הם לא עושים זאת משתי סיבות - כי הם לא מודעים עם מדינת ישראל וכי מאיימים עליהם ורוצחים אותם. לאור הניסיון הזה אני לא רואה כביעה".

השר אריאל מודע היטב לטענות המוטחות בגישתו זו, טענות המתכסות באצטלת החשש מאפרטהייד ודאגה לזכויות האזרח. "גם אם יש מי שטוען שצריך לתת להם אזרחות כי אחרת זה אפרטהייד או דברים מהסוג הזה יש פתרונות. מי שירצה אזרחות יבקש ויצטרך לעמוד בתנאים מסוימים כמו הכרת השפה, הצהרה על הוזהרות עם מדינת ישראל וכו'". אלה דברים

ברורים שניתן לבחון אותם. הדברים הללו מקובלים ונהוגים בכל העולם. אף אחד לא יקבל גרין-קארד בלי הליך מסודר רק בגלל שהוא רוצה להיות אמריקאי".

הגישה הזו נשמעת מסוכנת. לכאורה היא הופכת אותנו תלויים ברצונם של הערבים להצביע או לא. מה יהיה אם יבוא יום אחד מנהיג ערבי שיאמר למאות אלפי מצביעים בואו נעמוד בתנאים, בואו ונצביע ונשנה את דמותה של ישראל?

"לשם כך קיימת גם הדרך השנייה שיש לשלב אותה, שינוי שיטת הבחירות לבחירות אזוריות-יחסיות. כחצי הכנסת תיבחר בבחירות יחסיות כמו אלה של היום ומחצית הכנסת תיבחר בבחירות אזוריות, לפי אזורים. היות והממשלה והמדינה הם הקובעים את האזורים נוכל לקבוע שלצורך הדוגמא ג'נין תהיה באזור הבחירה של עפולה וקלקיליה תהיה מחוברת באזור בחירה לכפר סבא. כך הסיכוי של כל אזור ואזור להכניס חבר כנסת ערבי יהיה מוגבל. באזורים שכאלה אני מעריך שיבחרו בסופו של דבר מועמדים יהודים".

ובכל זאת, עדיין יהיו אזורים ערביים מובהקים ואזורים שבהם ייווצר רוב לצביע ערבי.

"מהלך כזה יתכן ויביא לבחירתם של עוד כמה חברי כנסת ערבים, אולי אפילו יוכפל מספרם מ-11 ל-20. לטעמי אנחנו כמדינה יכולים לספוג את זה, זה לא איום עבורנו. אם נזכור את המאזן הדמוגרפי של ראשית המדינה לעומת מצבנו היום אפשר להסיק שאנחנו יכולים לתת היום תשובות רחבות וטובות בהרבה".

אריאל מודע היטב לכך שההלך כזה לא יתרחש בן רגע ובכל זאת הוא מוצא חשיבות בהצבת החזון כיעד: "זה החזון. זה לא יקרה מחר ולא

השר אורי אריאל בשדמה, 2009 עם ראש מועצת גוש עציון לשעבר שאול גולדשטיין, ח"כ לשעבר פרופ' אריה אלדד, וד"ר חן ביימן. צילום: נשים בירוק

מי שירצה
אזרחות יבקש
ויצטרך לעמוד
בתנאים מסוימים
כמו הכרת
השפה, הצהרה
על הזדהות עם
מדינת ישראל
וכד'

שטחים נבועים?

אין לכן שום צידוק משפטי או היסטורי

בעוד העולם שב וקובע כי שטחי יהודה ושומרון הם שטחים נבועים קובע המשפטן הבינלאומי וחבר ועדת העופט לוי, השגריר לשעבר **אלן בייקר**, כי החוק הבינלאומי מנוגד לקביעה זו.

אבקש להתחיל מהשורה התחתונה - יהודה ושומרון הם אזור כבוש או לא?

"כפי שכתבתי בדו"ח ועדת לוי יחד עם השופט לוי והשופטת שפירא, דעתנו היא שיהודה ושומרון הם לא שטחים נבועים. לביטוי 'כיבוש' יש הגדרה מאוד ברורה במשפט הבינלאומי ובאמנות הבינלאומיות. כיבוש משמעותו מדינה שכובשת ממדינה ריבונית אחרת תוך כדי מלחמה כאשר למדינה הכובשת אין זכויות או דרישות לגבי האדמה והיא כובשת ללא סיבה כשהכונה היא שבטופו של הסכסוך השטח יחזור או שיושג הסדר אחר. המציאות אצלנו אינה כזו. השטח נלקח מירדן שלא ישבה שם כריבון אלא סיפחה אותו ב-1951 אחרי מלחמת העצמאות".

הסיפוח הירדני הזה בוצע ללא אישור בינלאומי כלשהו?

"לא רק ללא כל אישור בינלאומי אלא כשכל מדינות ערב התנגדו לסיפוח הזה כמו גם כל מדינות העולם וחוץ משתי מדינות - בריטניה ופקיסטן".

מה הייתה הסיבה להתנגדות הבינלאומית הזו?

"החלטת החלוקה דיברה על הקמת מדינה ערבית חדשה יחד עם מדינה יהודית והערבים התנגדו לכך שהירדנים ירחיבו את הריבונות שלהם ויבלעו עוד שטח".

או אמנם לא הייתה הסכמה לסיפוח הירדני, אבל אולי קיים תוקף לכך שתקופה ארוכה היה בשטח שלטון ירדני, גם אם ראשיתו בחוסר הסכמה בינלאומית? בעיקר בשלא התעוררה לכך התנגדות מצד גורם ממשי שטען לבעלות על השטח?

"מדובר בסך הכול ב-16 שנים שבין שנת 51' ל-67'. לא מדובר במאות שנים שבהן דברים מתייצבים במהלך ההיסטוריה. הירדנים סיפחו. אמנם אף אחד לא ביטא לכך התנגדות מעבר להתנגדות הראשונית אבל זה לא הכשיר את העובדה שלירדנים לא הייתה שם אחיזה ריבונית. המציאות הזו קיבלה חיזוק כאשר בשנת 88' הודיע מלך ירדן שהוא מוותר על כל הזכויות האפשריות בגדה המערבית למען העם הפלשטיני".

אי אפשר להתעלם מהמילים האחרונות שלך 'למען העם הפלשטיני'. זו הסיבה לויתור. לא ניתן להתעלם מכך.

"אנחנו רואים בכך חיזוק לעצם העובדה שמלכתחילה לירדנים לא היו זכויות ריבוניות. המשמעות היא שנכנסנו לשטח שמצוי בסכסוך, שטח שיש לנו בו זכויות היסטוריות ומשפטיות מימים ימימה, ומכוח מסמכים בינלאומיים כמו הצהרת בלפור, הצהרת סאן רמו, מגילת האו"ם וכתב

המנדט שניתן לבריטניה על ידי חבר העמים. כל אלה מלמדים שלעם היהודי תמיד היו זכויות בשטח הזה. משום כך לא מדובר על כיבוש לפי ההגדרות הבינלאומיות אלא מצב מיוחד במינו".

אין למצב הזה אח ורע בעולם?

"נכון. זו בדיוק הדוגמא למצב שהוא מיוחד במינו".

או גם אין לנו תקדים היסטורי שנוכל ללמוד ממנו ואולי זה גם קצת לרעתנו?

"זה לא לרעתנו ולא לטובתנו. זה מצב מיוחד שחייבים להתייחס אליו. אנחנו לא מתכחשים לכך שבשטח הזה יש גם ערבים משנת 700 לספירה. אמנם היינו שם 1500 שנה קודם לכן אבל אנחנו מציבים טיעון מול טיעון ולכן הסכמנו בהסכמי אוסלו לקיים מו"מ על גורל השטח. אף אדם הגיוני לא מעלה על דעתו שהתושבים הערבים ייעלמו או יהפכו ציונים וימסרו לנו את השטח. ברור שאנחנו צריכים להגיע להסכם כלשהו. קיימת הדעה שמציעה להחיל ריבונות על כל השטח והפלשתינים יחיו במסגרת ריבונות ישראלית אולי באוטונומיה. זו אחת האפשרויות. באופן אישי אני מסופק אם זה מעשי אבל אני לא פוסל את הרעיון".

הזכרת בין המסמכים הבינלאומיים המצדדים בזכותנו על השטח גם את מגילת האו"ם. במה בדיוק מדובר?

"במגילת האו"ם ב-1945 ישנו סעיף 80 שאומר שכל ההסכמים וההתחייבויות שנעשו קודם על ידי חבר העמים ממשיכים להיות בתוקף. כלומר גם התחייבות סאן רמו וכתב המנדט ממשיכות להיות תקפות גם על פי מגילת האו"ם. זו עובדה חשובה מאוד. זו אסמכתא משפטית להכרה בינלאומית בזכויות של העם היהודי בשטח".

אין קורה שאותו או"ם שבמסמך רשמי שלו מכיר בזכויותינו על השטח מתנהל באופן כל כך פרו פלשטיני?

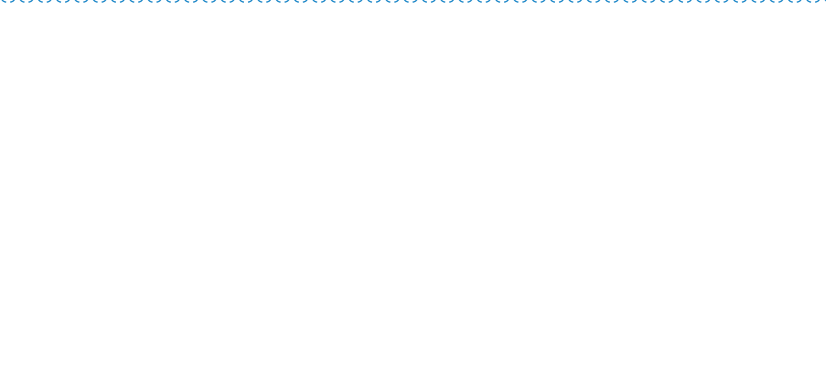
"זה משום שהאו"ם מודרך על ידי אינטרסים של המדינות החברות בו. מקבלים שם החלטות על פי רוב, גם אם הן אבסורדיות לחלוטין ואין להן כל בסיס עובדתי או משפטי. צריך לזכור שההחלטות הללו אינן מחייבות. הן בסך הכול ביטוי של העמדה הפוליטית של מי שמצביע בעד. אין שום החלטה מחייבת שקובעת שהשטח הזה פלשטיני. העובדה שהאו"ם מתייחס לשטח הזה כ"שטח פלשטיני נכוש" היא חלום באסמפיה. אין לזה כל בסיס משפטי או עובדתי. השטח אף פעם לא היה שייך לפלשתינים. יהודה ושומרון לפלשתינים. זהו רק ביטוי פוליטי של רוב המדינות שהצביעו בעדו" ■

להפנים:

חזון השמאל לא

לבד נאן

7 / ריבונות / כתב עת מדיני

במשך עשרים השנים שחלפו מאז אוסלו נראה כי לתקשורת חלק משמעותי בהפיכתו של חזון שתי המדינות לחזון המדיני הבלעדי שעליו ניתן לדון. כל הצעה אחרת טוטאטא על ידי מערכות התקשורת אל מתחת לשטיח כרעיון הווי, מטורף וחסר סיכוי.

כיום, עשרים שנה אחרי, קועקה ההגמוניה התקשורתית על ידי כלי תקשורת הנוטים לימין ולמסורת. הראשון שבהם הוא ערוץ 7 שהחל את דרכו כזכור על אגניית ארץ הצבי וכיום מתקיים כאתר אינטרנט חדשותי. על היכולת להשפיע ולשנות בורה התקשורתית שוחחנו עם מנחלת הערוץ ולמעשה מי שהגתה את הקמתו, הרבנית שולמית מלמד.

כבר בראשית הדברים מסרבת הרבנית מלמד לקבל את הגישה ולפיה הצליחה התקשורת למחוק כל אפשרות להעלות על סדר היום רעיון שונה מזה של השמאל. "לפי הסקרים יש וליגה גדולה מאוד מקרב התומכים ברעיון שתי המדינות. אנשים לא רוצים את הפתרון הזה. אחרי גוש קטיף הבינו עד כמה הוא לא מוצלח. באופן גורף אין בציבור ישראלי אמון בצד השני ולכן אנשים מעדיפים להשאיר את המצב כפי שהוא".

מוסיפה הרבנית מלמד ומזכירה פרויקט ישן של הערוץ ובו נשאלה שורה ארוכה של אישים מהימין הישראלי על החזון החלופי שלהם. משתתפי המיזם ההוא העלו לא מעט רעיונות אך אולי דווקא ריבוי הרעיונות מהווה גם הוא מוקש לא קטן, "צריך להציף את הנושא כל הזמן. לדבר ללא הרף על החלופות לתוכנית שתי המדינות של השמאל. הכנס הגדול של 'נשים בירוק' לדוגמא, היה מצויץ. חייבים ליוזם עוד ועוד רעיונות ועוד ועוד הודמגויות לדבר על כך. הבעיה היא שאין פתרון מוסכם על כולם. השאלה אם להציג רעיון אחר מוסכם על הימין או להעלות רעיונות שונים היא שאלה לא פשוטה. אני מסופקת אם אנחנו מסוגלים להחליט. אולי צריכים לשבת אנשי פוליטיקה ומומחים יחדיו ולהגיע לנטוחה משותפת שאותה יציגו לציבור".

כשהיא נשאלת על החזון האישי שלה באשר לעתיד יהודה ושומרון עורכת הרבנית מלמד חלוקה ברורה בין העתיד הרחוק לזה שמעבר לפינה. "בחזון הרחוק שלי בארץ ישראל יישארו רק הערבים הנאמנים למדינת ישראל ולעם ישראל. שואלים איך זה יקרה ואין לי תשובה לכך. רק אזכיר שלפני מלחמת ששת הימים לא חלמו שהדברים יתרחשו כפי שהם התרחשו וגם לפני שמסך הברזל נפל לא חשבו שהדברים יקרו. לקב"ה יש את הדרכים שלו".

לעומת זאת באשר למציאות הקרובה יותר היא סבורה שניתן להותיר את המצב כמעט כפי שהוא. "בינתיים צריך לתת פתרון ביניים אחר שבו באזורים שניתן לעשות זאת, כלומר באזור C נחיל ריבונות ובאזורים שלהם נאפשר אוטונומיה. מבחינתי המצב כפי שהוא היום הוא טוב יותר מכל הצעה אחרת שמעלה השמאל, ובהמשך, ככל שחולף הזמן, יש לבצע מהלכים שיחלישו את הצד שלהם".

בדבריה הרבנית מלמד אינה מתרשמת משאלת ההצבעה הערבית לפרלמנט. "שיצביעו לירדן או לאוטונומיה שלהם, לרשויות המוניציפאליות שלהם".

עוד היא מוסיפה הערה בשולי הדברים: "צריך להעלות בכל הזדמנות אמירה כלפי ערביי ישראל, שידעו שאם חלילה תהיינה שתי מדינות הם יהיו במדינה השנייה. שיחשבו טוב אם כדאי להם להצביע לטובת הרעיון הזה או לא. אם נדמה להם שהם יטו את הכף לכאן או לכאן שידעו שהדבר יפגע בהם".

כשהיא מתבקשת לשים את ההצבעה על הנקודות בהן הצליח הערוץ להשפיע במרחב התקשורתי ולהוביל לשינוי עמדות, נזכרת הרבנית מלמד בדוגמא קטנה שאותה היא רואה כמשל: "בימים הראשונים של הערוץ היה שדרן בקול ישראל שהביע בתכנית שלו עמדה ימנית מדי. הוא פוטר משם בעקבות הדברים וקיבלנו אותו לעבודה אצלנו. עצם העובדה שיכולתי לקלוט אותו ולתת לו כאן במה הוכיחה להם שהם לא היחידים על המפה. הייתי אומרת לשדרנים והעורכים בשנים הראשונות שמה שהם, ככלי התקשורת האחרים, זורקים לפח כי הוא לא משרת את המטרות שלהם, לפעמים אלה בדיוק הדברים שאנחנו וקוקים להם".

"כיום ברור לכלי התקשורת שאם הם לא ישרדו מידע או חומר מסוים הוא יחודר במקום אחר. בעבר זה היה רק אצלנו והיום ב"ה יש עוד כלי תקשורת. ברור להם שלא ניתן עוד להסתיר מידע. זה לא היה בעבר".

עם כל זאת גם היא מודעת היטב לצורך בעבודה סיופית, צעד אחר צעד, כדי לייצר שינוי ברעת הקהל. "קשה מאוד לשנות את דעת הקהל. עד היום כשאומרים 'בתקשורת אמרו' הכוונה לערוץ 2, לערוץ 1 ולקול ישראל. לאט לאט חודרת ההבנה שהם לא התקשורת היחידה אלא רק חלק מהתקשורת. יש עוד תקשורת, תקשורת אחרת".

כיוון נוסף של השפעה הוא דווקא מול המרואיינים ומקבלי ההחלטות. "אין ספק שכיום שרים, חברי כנסת וגופים שונים נאלצים לענות גם לשאלות שלנו. פעם זה לא היה. אי אפשר היה להבין אותם. אמנם יש עוד כמה שמשתמטים מלהשיב לנו, אבל רוב הגופים נדרשים לענות והם עונים ומתייחסים למה שאנחנו כותבים עליהם ומבקרים אותם".

את תפקידה של התקשורת הימנית מסכמת הרבנית מלמד ומחלקת לשני אפיקים: "התפקיד שלנו הוא כפול - גם להטמיע את הדעות שלנו בציבור הרחב וגם לחזק את אלה שמתנגדים וצורכים חיזוק, ולא רק אותם" ■

אלקין: נאמני ארץ ישראל לא צריכים להציג אלטרנטיבה

סגן שר החוץ, ח"כ זאב אלקין, רואה בקביעה לפיה "כל השטח שייך לנו" עיקרון שאינו צריך הסבר והצדקות ומציע לנו ללמוד מהפלשתינים את שיטת הסלאמי

במלות עשרים שנה להסכמי אוסלו שקרסו בקול רעש גדול ובמחיר דמים עצום וטראגי עולה ונשאלת שוב ושוב שאלת האלטרנטיבה. האם יש לימין הישראלי חלופה לחוץן השמאל? כשהשאלה מוצגת בפני סגן שר החוץ, חבר הכנסת זאב אלקין, הוא משיב כמעט בפליאה. עבורו מי שצריך לספק אלטרנטיבה הוא דווקא השמאל.

"אין כאן שאלה. זה אולי מוזר אבל לטעמי מי שמתנגד לשתי מדינות פטור מהצגת פתרון חלופי כי המצב הבסיסי צריך להיות שהשטח הזה שייך לנו. אין כאן מצב שווה שבו כל אחד מציע חלופה ואנחנו בוחרים מבין החלופות את הטובה יותר. אנחנו מדברים על שטח שהיסטורית תמיד היה יהודי, יותר מתל אביב ואשקלון. כל החורה שלנו לכאן מתבססת על כך שהמקום הזה שייך לנו. אם נותר על העיקרון הזה או ניתן לשלוח אותנו בשלב הבא לאוגנדה. לכן מי שרוצה להוציא אותנו מכאן עליו מוטלת החובה להביא ראיות למה זה רעיון טוב יותר. בינתיים כל הראיות מובילות לכיוון ההפוך. כל מי שניסה להוציא אותנו מכאן הביא אותנו למצב הרבה יותר רע מכפי שהיה קודם. לכן אני ממש לא מקבל את הטענה של אותם הרוזשים ממני הצעת חלופה לרעיון שתי המדינות".

יש לנו מה ללמוד מהפלשתיינים. את שיטת הסלאמי למשל

דבריו הבורים של אלקין לא מונעים ממנו להתייחס למורכבות שבקביעה 'השטח הזה שייך לנו'. "אחרי שזו הגישה הבסיסית ניתן להתחיל לחשוב איך פותרים את הבעיות שיש. ברור שצריך לשאוף להחלת הריבונות. בינתיים עם הסכמי הביניים אנחנו בטקטיקה בעייתית מאוד בעיני. הייתה לנו מחלוקת עם הפלשתינים על כל יש"ע והעברנו להם את השליטה על כל עזה ועל ארבעים אחוים מיוחדו ושומרון ומנגד בצד שלנו לא קיבלנו כלום, גם לא את הדברים שיש עליהם קונצנזוס ישראלי. בנישה הוא אנחנו רק מגדילים את התביעות שלהם".

לטעמו של אלקין "יש לנו מה ללמוד מהפלסטינים", כלשונו, "וזה שיטת הסלאמי שבה הם אומרים 'ניקה מה שמוכנים לתת ואז נמשיך לדרוש את כל השאר'. אני חושב שגם מדינת ישראל צריכה לאט לאט לשנות את התקליט ולנסות, קודם בציבור הישראלי ואחר כך גם בעולם, להבהיר שלא גיוני שהדברים יתגלו באופן חד כיווני, ולפחות את אותם אזורים שברור לכולם שיהיו בידינו אנחנו חייבים לספק ולא לחכות לימות המשיח או להסכם קבע".

בדבריו מקפיד אלקין להדגיש שאין לו כל כוונה לשרטט מפות בשלב מוקדם כל כך אלא לקבוע עיקרון וגישה ולפיהם "ככל מקום שיש לגביו קונצנזוס ישראלי או רוב פרלמנטארי ובעולם יש הבנה שהוא יהיה שלנו אנחנו צריכים להגדיל את העולם שאין סיבה שלא ניקח את האזורים הללו כבר עכשיו. גם הפלשתינים לא חיכו לימות המשיח. בעבר הם למדו הרבה דברים מאיתנו. מהתנועה הציונית, וכעת אנחנו צריכים ללמוד כמה דברים מהם".

'כל עוד מפת המזרח התיכון לא מתייצבת אין טעם לדון במעמד הפלשתיינים בעתיד'

ומה לגבי תכנית היעד? מה לגבי השד הדמוגרפי והחשב מוכות הצבעה לאוכלוסיה הפלשתינית? אלקין לא מתעלם גם מהשאלות הללו אך גם לא ממחר לתת תשובות מוחלטות. לדבריו "כל ניסיון לייצר תכנית שתיתן מענה לכל השאלות על עתיד האוכלוסייה הפלשתינית, או שאלות מצוינות אחרות, כל ניסיון שכזה נועד מראש לכישלון. אנחנו רואים מה קורה במזרח התיכון ולא יודעים להעריך מה יקרה בעוד שנתיים ואפילו

לא בעוד חודשיים. כל עוד המפה לא מתייצבת מחדש לא ניתן לתכנן איך הפלשתינים יבואו לידי ביטוי. אנחנו לא יודעים מה יהיו הגבולות ומה יהיה אופי המדינות במזרח התיכון בעתיד הקרוב. לכן אני אומר לכל דורשי התכניות שכאשר יש רעידת אדמה לא מתחילים לצבת יסודות של בית, אלא מחכים לשעת רגיעה כדי לראות מה פני הקרקע ורק אז לתכנן".

אלקין, פרלמנטר מנוסה וכעת גם דיפלומט מוביל, נוהר שלא לדרוך על מוקשים מדיניים ומסרב להשיב כשהוא נשאל אילו תרחישים עתידיים במזרח התיכון עשויים או עלולים להשפיע על הוירה הישראלית-פלשתינית. לדבריו יש באמתחתו תסריטים שכאלה אבל "המציאות המדינית העכשווית היא רגישה וכל תסריט שיכול לפתוח אפיקים לפלשתינים יכול לגרום למתיחויות מיותרות. אין צורך בכך. כדאי לתת למזרח התיכון לייצר את המציאות ואלה לבנות בעתיד תכנית ולא לבנות תכנית ולנסות לאלץ את המזרח התיכון להתיישר על פיה כפי שהיו מי שניסו בחוץ המזרח התיכון החדש".

"אני נמצא בין בנט ללבני", אומר אלקין ומבהיר: "בנט מדבר על כך שאין בעיה פלשתינית והיא לא מעניינת את אף אחד חוץ מאיתנו, ולעומתו לבני סבורה שבגלל שלעולם כולו איכפת אין לנו ברירה אלא לוותר לפלשתינים על הכול. אני נמצא באמצע. אני סבור שלבני צודקת בויהיו הבעיה. מכל הפגישות שלי לצערי אני מגלה שאמנם זה ממש לא גיוני שיתעניינו ברמות הללו בנושא הפלשתני, אבל אותנו לא מודדים במידות הגיוניות. ההתייחסות של העולם אל מדינת ישראל היא כאל יהודי אחד גדול. כל היחס של הגויים אל היהודי במשך כל הדורות מופנה כיום למדינת ישראל. משום כך אנטי ישראליות היא צורה חדשה של אנטישמיות. הנושא הפלשתני מעניין את העולם וזכה לחשיבות גדולה בהרבה מכפי שהוא באמת. אמנם היש"פ, ישראל ואפילו עזה הם כיום המקומות היציבים ביותר במזרח התיכון, ובכל זאת בעולם משוכנעים שהסכסוך הישראלי פלשתני הוא מקור כל הצרות בעולם. כלומר יש כאן בעיה, אבל בשונה מציפי לבני אני לא סבור שבגלל שיש בעיה נוותר על האינטרס הישראלי רק כדי שהעולם יאהב אותנו. זה בניין התמודדות שתביא לשינוי התפיסה בעולם. זה קשה ולא מנביח מאה אחוזי תוצאה אבל הציונות מעולם לא הירמה ידיים מול קשיים".

'הימין הזניח את הדיפלומטיה. זה הזמן להיכנס אל הוירה'

אלקין לוקח אותנו בדבריו לימי ראשית הציונות ומצא השלכות גם לימינו אלה ול"חלוקת העבודה" בין ימין ושמאל בשנים האחרונות: "ימי ראשית הציונות אנשי הציונות המדינית סברו שצריך לפעול קודם בוירה המדינית ורק אחר כך להקים מדינה. לעומתם אנשי הציונות המעשית אמרו שכל עוד לא יהיו הרבה יהודים בשטח לא תקום מדינה ולכן צריך להקים ישובים. המציאות הכיחה ששניהם צדקו. כדי שמדינת ישראל תקום היו צריכים את שני הזרמים. הימין היום השקיע הרבה שנים בציונות מעשית, התיישבות לתפארת ביו"ש, פיתוח ירושלים וכו', אבל את הוירה המדינית הוא השאיר לשמאל וזו הייתה שגיאה. אנחנו לא חיים היום במנותק מהעולם ואי אפשר להגיע להישגים בלי להשפיע על העולם כדי לקרב אותו לעמדה שלך. זו אמנות, זו עבודה וזו השקעה שתלויה בנישה ובתקציבים. בימים אלה אני צמל על הקמתו של גוף חדש שיהווה מעין סוכנות יהודית להסברה מתוך מגמה שכזו".

עם עמדות מדיניות ופוליטיות שכאלה נראה שלא פשוט לנהל את המשרד הממונה על ההסברה הישראלית בעוד ראש הממשלה שלך מדבר על חוץ שתי המדינות כיעד מדיני. אלקין לא מתכחש. התפקיד שלו מורכב ולא פשוט. "כששואלים לגישתי האישית אני לא מסתיר אותה ואומר את

השאלה האם יש להצטרף לרעיון שתי המדינות?

אני מדבר על התעמולה הפלשתינית, על התמיכה הפלשתינית ברוצחים שיושבים בכלא אצלנו ומשכורות עתף שהם מעבירים אליהם. אלו דברים ששום בר דעת בעולם לא מוכן לקבל

הדברים בצורה ברורה. אני יודע שמקובל אצל אנשי ימין שכאשר הם מגיעים לעמלה הם מדברים על דברים שרואים משם ודברים שרואים מכאן. עלי הגישה הזו לא מקובלת. מה שאני רואה ממשרד החוץ זה בדיוק מה שראיתי מתפקידי כיו"ר הקואליציה. זו אותה תפיסה. אני אולי רואה דרכים שונות להתמודדות אבל הגישה לא משתנה".

"גם כשאני מייצג את עמדתו המדינית של ראש הממשלה שהיא כעת העמדה הקובעת, אני מצוין שהיא עמדה במחלוקת בפוליטיקה הישראלית. אני מסביר את שורש המחלוקת. יש הרי ציבור גדול בארץ שהוא סקפטי לגבי הרעיון של שתי המדינות, ואני מצוין ולא מסתיר את העובדה שאני שייך לחלק הזה בציבור".

עוד הוא מוסיף ומספר על השינוי העקרוני שהוא מבקש להוביל בעבודת המשרד: "אני מנסה לשלב בהסברה שלנו את הפן האקטיביסטי יותר. הגיע הזמן להפסיק להתנצל ולהצטרק. יש לנו כמה להתנגאות ובמה לבוא בטענות כלפי הפלשתינים ולא רק שהם יבואו בטענות נגדנו. אני מדבר על התעמולה הפלשתינית, על התמיכה הפלשתינית ברוצחים שיושבים בכלא אצלנו ומשכורות עתף שהם מעבירים אליהם. אלו דברים ששום בר דעת בעולם לא מוכן

לקבל וכשהם שומעים על כך הם מודעועים. כך גם כשיש לי ביקורת על ההתנגלות של האירופים אני מביע את הדברים בצורה ברורה. אני מבהיר להם שכאשר הם, שהיו שושבינים של הסכם אוסלו שבו נקבע שלא יתבצעו מהלכים חד צדדיים, תומכים כעת במהלכים החד צדדיים של הפלשתינים באו"ם המשמעות עבורנו היא שבעתיד מי שיבוא אלינו וידבר על ערבויות בינלאומיות שאפשר לסמוך עליהן נזכיר לו שלא תמיד ניתן לסמוך על התחייבויות של מדינות מסוימות שתומכות בהפרות ההסכמים שהן עצמן קידמו ותמכו בהם".

יש אוון דיפלומטית קשבת כיום בעולם למשהו שהוא לא שתי מדינות לשני עמים?

"מה שהם מוכנים לטמוע עליו הוא הבעיות של רעיון שתי המדינות. אני מציע להם מבחן פשוט - אתם מדברים על תהליך מדיני אבל שימו לב שמבחינת האזרח הישראלי הממוצע באשדוד או בבאר שבע יש מדר פשוט והוא האם יש לו יותר או פחות ביטחון מאו הסכמי אוסלו, התשובה תהיה ברורה וחד משמעית. לפני ההסכמים היה יותר ביטחון, כלומר תהליך השלום פגע בביטחונם של אזרחי ישראל. הצגה כזו של הדברים מדרכת אל בני שיחנו בעולם ומשפיעה עליהם".

'הוטי שתי המדינות אצלנו הובילו את הפלשתיינים לעקשנות וסרבנות'

"העולם ננעל על רעיון שתי המדינות כי במשך תקופה ארוכה מנהיגינו שלנו, משמאל אבל בסופו של דבר לא רק משמאל, באו לעולם ואמרו ששתי מדינות זה אינטרס של ישראל. כך קרה שמנהיגים בעולם שנחשבים לידיוני אומרים שמזוהר באינטרס שלנו כי יש חשש ממדינה זו לאומית ואיום דמוגרפי, ואם זה אינטרס שלנו למה בכלל אנחנו מבקשים משהו מהפלשתיינים על קידום אינטרס שלנו. התוצאה היא פרדוקסאלית - מי שרצה את חוץ שתי המדינות אבל רצה תמורות עבורו איבד את יכולת המיקוח שלו כאשר הוא

9 / ריבונות / כתב עת מדיני

הציג את החוץן הזה כאינטרס שלנו, וכך הוא מרחיק את ההסכם כי הפלשתיינאים לא יוותרו כי זה אינטרס שלו. מסתבר שהקב"ה מנהל את הדברים בצורה מעניינת ויכול להיות שיש ערך גם לפעילות ההרסנית הזו כאשר היא מקשיחה את לב הצד שמנגד ומרחיקה את הסיכון שבחסכם".

לאלקין קשה לקבל את הרעיונות משמיעים חבריו על מתן אזרחות מלאה לכלל תושבי יו"ש הערבים. "נושא המדינה הדו לאומית מטריד אותי. הוא לא פשוט ונצטרך לתת מענה. לא נכון להתעלם. הפתרון הפשטני שאני שומע מחלק מחברי בימין שמדברים על מתן אזרחות ושויחו זכויות לפלשתיינים המדינה שלנו הוא פתרון מאוד מסוכן. לפי הפתרון הזה בבחירות הבאות ייבחר במקרה הטוב ביותר יוסי ביילין מלאה לכלל תושבי יו"ש הערבים. "נושא המדינה הדו לאומית מטריד אותי. הוא לא פשוט ונצטרך לתת מענה. לא נכון להתעלם. הפתרון הפשטני שאני שומע מחלק מחברי בימין שמדברים על מתן אזרחות ושויחו זכויות לפלשתיינים המדינה שלנו הוא פתרון מאוד מסוכן. לפי

הפתרון הזה בבחירות הבאות ייבחר במקרה הטוב ביותר יוסי ביילין מלאה לכלל תושבי יו"ש הערבים. "נושא המדינה הדו לאומית מטריד אותי. הוא לא פשוט ונצטרך לתת מענה. לא נכון להתעלם. הפתרון הפשטני שאני שומע מחלק מחברי בימין שמדברים על מתן אזרחות ושויחו זכויות לפלשתיינים המדינה שלנו הוא פתרון מאוד מסוכן. לפי הפתרון הזה בבחירות הבאות ייבחר במקרה הטוב ביותר יוסי ביילין מלאה לכלל תושבי יו"ש הערבים. "נושא המדינה הדו לאומית מטריד אותי. הוא לא פשוט ונצטרך לתת מענה. לא נכון להתעלם. הפתרון הפשטני שאני שומע מחלק מחברי בימין שמדברים על מתן אזרחות ושויחו זכויות לפלשתיינים המדינה שלנו הוא פתרון מאוד מסוכן. לפי הפתרון הזה בבחירות הבאות ייבחר במקרה הטוב ביותר יוסי ביילין מלאה לכלל תושבי יו"ש הערבים. "נושא המדינה הדו לאומית מטריד אותי. הוא לא פשוט ונצטרך לתת מענה. לא נכון להתעלם. הפתרון הפשטני שאני שומע מחלק מחברי בימין שמדברים על מתן אזרחות ושויחו זכויות לפלשתיינים המדינה שלנו הוא פתרון מאוד מסוכן. לפי

לסיכום דבריו תווך אלקין לרעיון השלבים, רעיון שיטת הסלאמי שהוא מציע לנו ללמוד מהפלשתיינים. "אפשר לטפח היום הרבה שטח ללא הבעיה הזו. מדובר בשטחי C שכוללים 60 אחוזים מהשטח ובהם פחות ממאה אלף פלשתיינים, כלומר סיפוח ללא איום דמוגרפי. לכן בשיטת הסלאמי שאני מדבר עליה אין בעיה בשלב הראשון של סיפוח השטחים הללו. הבעיה תתעורר בהמשך, כשנדבר על סיפוח שאר השטח, אבל אז יתכן ויהיו אפיקי פתרון חדשים שאנחנו לא רואים אותם כעת כי אנחנו בעיצומה של רעידת האדמה המזרח תיכונית. לכן עם מעט צניעות אני אומר 'לא יודע' במקום לתת פתרון פשטני שהוא לא פתרון. במזרח התיכון עדיף שלא לנקוט בשיטות העכשווי אלא לחכות ולראות מה מתוהה בהמשך ואז נתחיל לחשוב ולשבור את הראש" ■

בשבח הנורמאליות והעמל התודעתי / עו"ד בצלאל סמוטריץ'. 'רגבים'

במקביל לציפייה ולתקווה להחלת ריבונות במסלול ה'אחישנה' יש להיערך להכשרת הלבבות צעד אחר צעד במסלול ה'בעיתה'.

על התשובה לימדו רבותינו ששני מסלולים לה - מסלול ה'בעיתה' ומסלול ה'אחישנה'. נראה שכך הם פני הדברים גם בתשובת הכלל.

החלת הריבונות על מרחבי יהודה ושומרון והשלמת פרק זה של הגאולה שהחל במלחמת ששת הימים, יכול לבוא באחת משתי הדרכים - בדרך פתאומית או בדרך מדורגת. סיפוח שטחי יהודה ושומרון יכול להתממש באופן פתאומי על רקע של חלון הודמנויות רגעי, כאקט חד - בתנובה לאירוע מדיני או ביטחוני כל שהוא, או ברגע אחד של "הופעה של סגולה פנימית על ידי איוו השפעה נשמטית גדולה שראוי להפש את נתיבותיה בעמקי תעלומה" (הראי"ה קוק, אורות התשובה, פרק ב'), אבל יכול - ואולי אף סביר יותר ומתאים יותר למהלך ה"בעיתה" שאנו זוכים לחיות בתוכו - והוא יבוא במהלך מדורג של הכשרת הלבבות והמעשים, צעד אחר צעד, רכיב אחר רכיב, עד להחלה מלאה של החוק ואף סיפוח מדיני רשמי.

כשלעצמנו, אנחנו צריכים להיערך לשתי האפשרויות. צריך להציב, מחד, את דרישת הסיפוח בצורתה השלמה, לודא שהיא נשארת כאופציה על השולחן, מוכנה למימוש בבת אחת, כמכלול, בהינתן הודמנות מתאימה. אבל במקביל צריך להכשיר את הקרקע לסיפוח בשלבים ולפעול כל העת לקידומו המדורג. עקב בצד אגודל, עם עוד חוק ועוד נוהג, עוד מאמר ועוד חוות דעת תומכת.

לפני כשנה הקמנו ברגבים את "מרכז אדם ואדמה - לציונות משפט וחברה" כמכון מחקר משפטי שנועד לבסס את מעמדה המשפטי של ההתיישבות ביהודה ושומרון ולגשר על השונות. שלא לומר פער, שבין העולם המשפטי המקובל "בישראל הקטנה" לבין הדין המיושן והמשונה כל כך החל ביהודה ושומרון. השונות המשפטית החלה ביהודה ושומרון מצביה מכשולים רבים בפני פיתוח ההתיישבות ברמה המעשית, אבל חמור הרבה יותר מכך, היא מסיבה נוק תודעתית-אסטרטגי רב בהחזיקה את ההתיישבות מהאדם הפשוט ובהציגה אותה כמשהו רז, מוזר ומטורד. שלב ראשון בדרך לגיטימציה ציבורית של ההתיישבות הוא הנורמליזציה שלה. על רקע הדומיננטיות הרבה של המישור המשפטי בהוויה הישראלית, נורמליזציה משפטית היא מרכיב קריטי

שדמה לאחר השיפוץ הקל. צילום: גרשון אלינסון

הקריאה שעלתה משדמה: להחיל ריבונות ולקבוע שהארץ שלנו ואינה לממכר

בהמשך האירוע נשאה דברים כלת פרס ישראל, הגברת גאולה כהן, שסיפרה על תחושת ההתרגשות המלווה אותה בכל אירוע של חיזוק ההתיישבות בארץ ישראל, התרגשות שזיאת מאירוע לאירוע. עוד סיפרה על תקוותה שבפעם הבאה שתגיע לאירוע במרכז התרבות המוקם בשדמה תהיה זו כשכבר תיכון הריבונות הישראלית על יהודה ושומרון.

קודם לדבריה של כהן נשאה דברים חברת הכנסת שולי מועלם-רפאלי שפנתה אל כהן בנימה אישית: "זו זכות עצומה לפעול בכנסת ולהמשיך את רוחה של גאולה כהן, הרוח שנשארה שם. גאולה היא מקור של כוח ובזכות הרוח הזו נגיע למטרה הגדולה שהיא החלת ריבונות יהודית בכל יהודה ושומרון. הדרישה הזו מופנית קודם כל אלינו שה' זיכה אותנו לפעול בהנהגה הכללית של עם ישראל".

הטקס כולו נפתח בדברי ברכה מטעם ראשי תנועת 'נשים בירוק', יהודית קצובר ונדיה מטר, שעמדו מאחורי מיזם השבתו של מתחם הבסיס הצבאי שננטש בשדמה לידיים ישראליות. "לא מספיק להקים ישובים", אמרו השתיים, "יש לדרוש את החלת הריבונות הישראלית ומימושה על יהודה ושומרון. משמעות הריבונות היא שהארץ שלנו ואינה מיועדת למקח וממכר. זו דרישתנו מהממשלה, מהכנסת ומהציבור כולו".

נוכר כי השיבה למחנה שדמה הנטוש לווה במאבקים בלתי פוסקים מול קבוצות אנרכיסטים מהארץ ומחו"ל כמו גם גורמי הסתה פלשתיניים שהבינו את חשיבות המקום בהיותו שומר על רציפות טריטוריאלית בין ירושלים למזרח גוש עציון.

בשנת 2006 ננטש הבסיס ובשנת 2008 נחשף על ידי העיתונאי חגי הוברמן כי בכוננת ממשלת ישראל למסור את המקום לידיים פלשתיניות. זאת על אף היותו ממוקם באזור C, כלומר תחת שליטה ישראלית. בעקבות פרסום המידע החלו פעילים ותומכים מתנועת 'נשים בירוק' והועד למען שדמה יהודית' לפעול לנוכחות יהודית אורחית במקום. המהלך זכה לתמיכה פוליטית רחבה.

בשנת 2010 סומן הישג משמעותי כאשר צה"ל הפנים את נחיצות המקום והחליט לחזור לשדמה. במקביל השתלטו ערביי המקום על שטח למרגלות המחנה והקימו שם, באופן בלתי חוקי, מתחם ענק במימון ארגונים אנטי-ישראליים מהעולם. צו הריסה הוצא כנגד מתחם הבנייה הערבית שבמקום אך הוא מעולם לא מומש ואם לא די בכך הרי שבאחרונה הרחיבו הפלשתינים את אחיזתם הבלתי חוקית במקום. לפי שעה ללא מענה ישראלי ראוי.

לנוכח אולת היד השלטונית באזור רואים מאות תומכי ההתיישבות מרחבי הארץ את אירוע קביעת המזווה במבנה המרכזי שבמחנה, מבנה שהוסב למרכז תרבות ארצישראלית, נקודת מפנה קטנה בקורותיו של האזור.

דברים ברוח הקריאה להחלת ריבונות על יהודה ושומרון נשמעו באחרונה בשורת נאומים שנישאו בטקס קביעת המזווה במרכז התרבות הארצישראלית בשדמה שבגוש עציון.

בנאומו בטקס קבע סגן שר הדתות, חבר הכנסת הרב אלי בן דהן כי "לא תהיה ריבונות אחרת בארץ ישראל אלא רק למדינת ישראל". ברוח משנתו החינוכית של הרב צבי יהודה קוק הדגיש כי יש לשוב ולחזור על עובדה וקביעה זו: "נחזור על האמירה הזו עוד ועוד ללא הרף. רק החזרה הזו תיטע את הדברים בתוכנו. עוד יהיו כאן משפחות וילדים ומכאן תתרחב הריבונות על כל יהודה ושומרון ונמשיך להיאחז בכל מקום ומקום".

טג השר הרב אלי בן דהן קובע מזווה בשדמה ולידו ח"כ שולי מועלם-רפאלי, ר"ח חשון תשע"ד, 4/10/2013. צילום: גרשון אלינסון